

[Formanden.]4) *Eneste behandling af:*

Forslag til beslutning af folketinget [om et udvalg til overvejelse af skattelettelser betydning for individuel opsparring] (af Bertel Dahlgaard m. fl.).

Mødet hævet kl. 17¹⁵.

146. møde.

Lørdag den 20. maj kl. 9³⁰.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 7127; fremsættelsen findes i tidenden sp. 4100).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Smørum): Det fremsatte lovforslag indeholder for det første en bestemmelse, der udtrykkelig slår fast, at de værnepligtige, der overføres til civilt arbejde, skal beskæftiges ved statsarbejde af produktiv, samfundsgavnlig karakter, og der nævnes i denne forbindelse en række eksempler herpå såsom arbejde for hedeselskabet eller andet landvindingsarbejde, arbejde for vandbygningsvæsenet, skovarbejde, udgravninger i forbindelse med nationalmuseets arkæologiske arbejder o. lign. Den gældende lov bestemmer, at det civile arbejde skal bestå i statsarbejde, der ikke må tjene militære formål, og det er således overladt til indenrigsministeren at bestemme, hvori arbejdet nærmere skal bestå. Lovforslaget tilsigter altså at give en nærmere anvisning for, hvorledes ministerens bemyndigelse skal praktiseres.

Jeg må hertil sige, at jeg ganske deler forslagsstillernes ønske om, at man såvidt muligt beskæftiger de civile værnepligtige med produktivt arbejde, idet det naturligvis såvel for de værnepligtige selv som for samfundet er det bedste, om de unge mennesker i den

tid, de ligger inde, får lejlighed til at beskæftige sig med et arbejde af virkelig værdi.

Fra ministeriets side har man da også til stadighed opmærksomheden henvendt på spørgsmålet om at finde nye og så produktive arbejdsopgaver som muligt til supplerer af skovarbejdet og, som det formentlig vil være forslagsstillerne bekendt, er også en del af mandskabet for tiden beskæftiget med oprydnings- og retableringsarbejde i Oksbøl-lejren.

Når man søger nye opgaver til de civile værnepligtige, møder man imidlertid visse vanskeligheder; for det første er det absolut nødvendigt, at de civile værnepligtige under indkaldelsen anbringes i lejre på samme måde som soldaterne. Dette er dels nødvendigt af hensyn til disciplinen, men navnlig mener jeg, at en sådan anbringelsesmåde er en analogi fra soldatertjenestens vilkår, som man ikke kan komme udenom. En anden vanskelighed ligger også i hensynet til, at det arbejde, CAerne udfører, ikke i for stort omfang griber forstyrrende ind i det almindelige arbejdsmarked.

Til belysning af disse forhold kan jeg nævne, at vi netop for ganske nylig i forbindelse med undervisningsministeriet har undersøgt, hvorvidt det måtte være muligt at anvende nogle af de civile værnepligtige til at udføre udgravningsarbejde for nationalmuseet. Tanken herom måtte imidlertid foreløbig opgives, da der ikke er mulighed for at etablere større udgravningsarbejder i nærheden af de eksisterende lejre, og da der efter undervisningsministeriets skøn ikke i øjeblikket er mulighed for at optage nye udgravninger, der er så store, at de ville kunne retfærdiggøre oprettelsen af en interimistisk lejr i nærheden af arbejdsstedet; med hensyn til de store udgravninger ved Aggersborg, som man særligt havde tænkt på, er forholdet det, at arbejdet delvis udføres ved hjælp af arbejdsløse fra det nærmeste opland. Som jeg indledte med at sige, har jeg i og for sig ikke noget at indvende imod princippet i det fremsatte lovforslag på dette punkt, men på den anden side håber jeg med mine bemærkninger at have godtgjort, at man fra indenrigsministeriets side stadig bestræber sig på at beskæftige de civile værnepligtige ved arbejde, der er så produktivt som muligt. Jeg finder derfor ikke, at der er grund til på dette punkt at ændre loven ved en tilføjelse som foreslået.

Det fremsatte lovforslag indeholder dernæst en bestemmelse om, at de arbejdspligtige kan overføres til civilbeskyttelsestjeneste, ligesom de kan begære sig overført til den i civilforsvarsloven omhandlede CF-tjene-